

HRVATSKI SABOR

1783

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIKALIJAMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kemikalijama, kojega je hrvatski sabor donio na sjednici 25. travnja 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/28
Urbroj: 71-05-03/1-08-2
Zagreb, 30. travnja 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIKALIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o kemikalijama (»Narodne novine«, br. 150/05.) članak 1. mijenja se i glasi:
»Radi zaštite života i zdravlja ljudi te zaštite okoliša od štetnog djelovanja opasnih kemikalija ovim se Zakonom propisuju uvjeti za razvrstavanje, pakiranje i označavanje kemikalija opasnih za zdravlje ljudi i okoliš, razmjena podataka o kemikalijama, zabrane i ograničenja stavljanja u promet i korištenja, uvjeti za proizvodnju, promet i korištenje opasnih kemikalija te uvjeti za obavljanje djelatnosti uvoza i izvoza opasnih kemikalija.«

Članak 2.

U članku 2. točka 2. mijenja se i glasi:

»Tvari jesu kemijski elementi i njihovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni proizvodnim postupkom, uključujući i dodatke (aditive) koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti te nečistoće koje proizlaze iz proizvodnog postupka, ali isključujući otapala koja se mogu izdvojiti bez utjecaja na stabilnost tvari i promjene njezinog sastava.«

Točka 4. mijenja se i glasi:

»Polimeri jesu tvari sastavljene od molekula za koje je karakterističan niz jedne ili više vrsta monomernih jedinica. Molekularne mase tih molekula moraju biti raspodijeljene unutar područja u kojem se razlike u molekularnoj masi mogu prije svega pripisati razlikama u broju monomernih jedinica. Polimer sadrži:

(a) više od 50 % masenog udjela molekula s najmanje tri monomerne jedinice koje su

kovalentnom vezom povezane s najmanje jednom drugom monomernom jedinicom ili drugim reaktantom;

(b) manje od 50 % masenog udjela molekula iste molekularne mase. U tom smislu izraz »monomerna jedinica« jest izreagirani oblik monomerne tvari u polimeru.«

Točke 5. i 6. brišu se.

U točki 17. riječ: »provoz,« i rečenica: »Provoz jest prijevoz opasne kemikalije preko područja Republike Hrvatske pod carinskim nadzorom.« brišu se.

Iza točke 19. dodaju se točke 19.a, 19.b, 19.c i 19.d koje glase:

»19.a Daljnji korisnik jest pravna ili fizička osoba, osim proizvođača i uvoznika, koja koristi tvar pojedinačno ili u pripravku u okviru svoje registrirane djelatnosti. Distributer i potrošač nisu daljnji korisnici.

19.b Distributer jest pravna ili fizička osoba koja isključivo skladišti i stavlja u promet tvar pojedinačno ili u pripravku za treće osobe ili koja obavlja promet kemikalijama na malo.

19.c Primatelj tvari ili pripravka jest daljnji korisnik ili distributer kojem se isporučuje tvar odnosno pripravak.

19.d Postupak prethodnog pristanka (PIC- Prior Informed Consent) jest postupak prema kojem se kemikalije, koje su zabranjene ili ograničene u državi izvoznici, smiju izvoziti samo ako se o tome prethodno obavijesti država uvoznica. Kemikalije, koje su na PIC popisu, mogu se izvoziti samo uz pristanak države uvoznice. Ako država uvoznica ne pristane na uvoz, obvezna je i na svome području postupati u skladu s tom odlukom.«

Točke 22. i 23. brišu se.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. podstavku 2. riječi: »koji se« zamjenjuju se riječima: »kada se«

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

- » – streljivo i eksplozive uređene posebnim propisima,
- mineralna gnojiva uređena posebnim propisima i
- hranu uređenu posebnim propisima.«

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»Određbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na kemikalije obuhvaćene Konvencijom o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju, osim vezano za postupke obavješćivanja, rokove dostavljanja, sadržaju podataka te o načinu prikupljanja i korištenja podataka iz članka 30., 31. i 33. ovoga Zakona.«

Članak 4.

Glava »II. PRIJAVLJIVANJE I STAVLJANJE U PROMET NOVE TVARI« i članci 6., 7., 8., 9., 10. i 11., te Glava »III. OCJENJIVANJE NOVIH TVARI« i članci 12. i 13. brišu se.

Članak 5.

U članku 26. stavak 2. mijenja se i glasi:

»Razvrstavanje opasne tvari provodi se na temelju važećeg EINECS popisa opasnih tvari, ako je tvar uvrštena u taj popis.«

Stavak 8. briše se.

Članak 6.

Članak 29. mijenja se i glasi:

»Proizvođač, uvoznik, daljnji korisnik ili distributer opasne kemikalije i sredstva za zaštitu bilja koji stavlja u promet tvar pojedinačno ili u pripravku ili pripravak obvezan je primatelju te tvari, odnosno pripravka osigurati Sigurnosno-tehnički list sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona i dostaviti ga Hrvatskom zavodu za toksikologiju ako:

(a) tvar ili pripravak ispunjava mjerila prema kojima se tvari i pripravci razvrstavaju kao opasni u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona; ili

(b) je tvar postojana, bioakumulativna i otrovna ili vrlo postojana i vrlo bioakumulativna u skladu s mjerilima utvrđenim pravilnikom kojim je uređeno razvrstavanje, označavanje i pakiranje opasnih kemikalija; ili

(c) je tvar uvrštena u odgovarajući popis uspostavljen u Europskoj uniji iz razloga različitih od onih koji su navedeni u točki (a) i (b) ovoga stavka.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik obvezan je provesti ocjenjivanje kemijske sigurnosti tvari tako da podaci u Sigurnosno-tehničkom listu trebaju biti usklađeni s podacima iz odgovarajuće ocjene. Ako se Sigurnosno-tehnički list sastavlja za pripravak za koji je proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik izradio ocjenu kemijske sigurnosti, dovoljno je da podaci u Sigurnosno-tehničkom listu budu usklađeni s izvješćem o kemijskoj sigurnosti za pripravak umjesto s izvješćem o kemijskoj sigurnosti za svaku pojedinu tvar iz tog pripravka. Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik obvezan je na zahtjev primatelju dostaviti Sigurnosno-tehnički list sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika kojim se uređuje ispunjavanje Sigurnosno-tehničkog lista i u slučaju ako pripravak ne ispunjava mjerila prema kojima se pripravci razvrstavaju kao opasni u skladu s člankom 2. ovoga Zakona, ali sadrži:

(a) u pojedinačnoj koncentraciji ≥ 1 % masenog udjela u slučaju neplinovitih pripravaka i $\geq 0,2$ % volumnoga udjela u slučaju plinovitih pripravaka najmanje jednu tvar koja predstavlja opasnost za zdravlje ljudi ili okoliš, ili

(b) u pojedinačnoj koncentraciji $\geq 0,1$ % masenog udjela u slučaju neplinovitih pripravaka najmanje jednu tvar koja je postojana, bioakumulativna i otrovna ili vrlo postojana i vrlo bioakumulativna u skladu s mjerilima za utvrđivanje postojanih, bioakumulativnih i otrovnih ili vrlo postojanih i vrlo bioakumulativnih tvari, ili je u odgovarajući popis uspostavljen na razini Europske unije uvrštena iz razloga različitih od onih koji su navedeni u točki (a) ovoga stavka,

(c) tvar za koju su u Republici Hrvatskoj propisane granične vrijednosti izlaganja na radnom mjestu.

Sigurnosno-tehnički list ne mora se dostaviti za opasne tvari i pripravke u općoj uporabi ako je uz tvar, odnosno pripravak pruženo dovoljno podataka kako bi korisnici mogli poduzeti potrebne mjere za zaštitu zdravlja ljudi, sigurnosti i okoliša, osim ako to zatraži daljnji korisnik ili distributer.

Sigurnosno-tehnički list mora biti sastavljen na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Iznimno od stavka 5. ovoga članka, Sigurnosno-tehnički list može biti sastavljen na stranom jeziku i to za: industrijsku i laboratorijsku uporabu za količine manje od 100 kg godišnje, uz sljedeće uvjete:

– Sigurnosno-tehnički list sastavljen na stranom jeziku mora biti izrađen u skladu s odredbama ovoga članka i pravilnika kojim se uređuje ispunjavanje Sigurnosno-tehničkog lista,

– Sigurnosno-tehničkom listu mora biti priložena uputa za sigurnu uporabu na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, koja sadrži sve bitne podatke iz Sigurnosno-tehničkog lista. Uputa mora omogućiti osobama koje rabe opasnu tvar ili pripravak upoznavanje s opasnošću koju tvar ili pripravak predstavlja, mjerama za sprečavanje otrovanja i drugih nesreća te s hitnim

mjerama koje treba poduzeti ako dođe do otrovanja ili nesreće.

Sigurnosno-tehnički list sadrži datum i sljedeće odjeljke:

1. identifikacija tvari/pripravka i podaci o pravnoj ili fizičkoj osobi,
2. identifikacija opasnosti,
3. sastav/podaci o sastojcima,
4. mjere prve pomoći,
5. mjere za suzbijanje požara,
6. mjere kod slučajnog ispuštanja,
7. rukovanje i skladištenje,
8. nadzor nad izloženošću/osobna zaštita,
9. fizikalno-kemijska svojstva,
10. stabilnost i reaktivnost,
11. podaci o toksičnosti,
12. ekološki podaci,
13. zbrinjavanje,
14. podaci o prijevozu,
15. podaci o propisima,
16. ostali podaci.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik koji je obavezan sastaviti izvješće o kemijskoj sigurnosti, u skladu s odredbama ovoga Zakona, mora u prilogu Sigurnosno-tehničkog lista za određene uporabe navesti mogućnosti izloženosti (uključujući, prema potrebi, vrste uporabe i izloženosti) kao i posebne uvjete vezano uz ispitivanje tvari uvjetovano izlaganjem, posebno prilagođeno pojedinoj tvari.

Daljnji korisnik kod sastavljanja Sigurnosno-tehničkog lista za određene uporabe mora uzeti u obzir mogućnosti izloženosti iz Sigurnosno-tehničkog lista koji mu je dostavljen te može koristiti i druge odgovarajuće podatke iz tog Sigurnosno-tehničkog lista.

Distributer kod sastavljanja Sigurnosno-tehničkog lista za uporabe za koje je prosljedio daljnjem korisniku podatke o uporabi tvari pojedinačno ili u pripravku, treba prosljediti mogućnosti izloženosti iz Sigurnosno-tehničkog lista koji mu je dostavljen te može koristiti i druge odgovarajuće podatke iz tog Sigurnosno-tehničkog lista.

Sigurnosno-tehnički list sukladno odredbama ovoga Zakona dostavlja se bez naknade, pisano ili elektroničkim putem.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili distributer obvezni su bez odgađanja izmijeniti i dopuniti Sigurnosno-tehnički list u sljedećim slučajevima:

- (a) čim budu raspoložive nove spoznaje koje mogu utjecati na mjere upravljanja rizikom ili nove spoznaje o opasnostima,
- (b) nakon što je dano ili uskraćeno odobrenje za stavljanje u promet,
- (c) kad se uvede ograničenje za stavljanje u promet.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 8., 9., 10. i 12. ovoga članka će svim ranijim primateljima kojima su u posljednjih 12 mjeseci isporučili tvar ili pripravak bez naknade dostaviti novu datiranu verziju podataka s naznakom »Revizija: (datum)«, pisano ili elektroničkim putem.

Kod svake dopune Sigurnosno-tehničkog lista nakon registracije u Europskoj uniji potrebno je navesti broj registracije.

Pravilnik o načinu ispunjavanja Sigurnosno-tehničkog lista donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.«

Članak 7.

Članak 30. briše se.

Članak 8.

Članak 32. mijenja se i glasi:

»Na međunarodnoj razini ministarstvo razmjenjuje podatke o opasnim kemikalijama sukladno međunarodno preuzetim obvezama.

Ministarstvo će svakih pet godina Europskoj komisiji dostaviti izvješće o primjeni ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona na području Republike Hrvatske. Izvješće iz stavka 2. ovoga članka uključuje rezultate nadležnih inspekcija, provedeni nadzor, propisane kazne i druge mjere koje su poduzete na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.«

Članak 9.

U članku 34. brojka: »30,« briše se.

Članak 10.

Članak 35. briše se.

Članak 11.

U članku 38. stavak 2. briše se.

Članak 12.

U članku 39. stavku 1. točki 1. riječi: »uz uvjet da je nadležno tijelo dalo suglasnost za uporabu tih prostorija, odnosno građevina nakon što je utvrđeno da mjesto, način izgradnje građevine i kakvoća obrade zidova i podova, osvjetljenje, ventilacija, temperatura i vlažnost zraka u radnim i pomoćnim prostorijama odgovaraju sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima za određenu namjenu« brišu se.

U točki 4. riječi: »u broju određenom pravilnikom« zamjenjuju se riječima: »sukladno pravilniku«.

Članak 13.

U članku 42. stavku 1. točki 1. riječi: »za koje je nalazom nadležnoga tijela utvrđeno da u pogledu mjesta, načina izgradnje i kakvoće zidova, osvjetljenosti, ventilacije, temperature i vlažnosti ispunjavaju tehničke i sanitarno-higijenske uvjete« brišu se.

U točki 2. riječi: »u broju određenom pravilnikom« zamjenjuju se riječima: »sukladno pravilniku«.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

»Pravne ili fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka obvezne su o početku obavljanja uslužnih ili posredničkih poslova obavijestiti ministarstvo u roku od 30 dana od dana kada su započeli s obavljanjem tih poslova.

Pobliže uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.«

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 14.

U članku 47. stavku 2. riječi: »sredstva za zaštitu bilja ili« brišu se.

Članak 15.

U članku 55. stavak 2. briše se.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 2., iza riječi: »toksikologiju« dodaju se riječi: »o čemu obavještava ministarstvo.«

Članak 16.

Iza članka 55. dodaje se Glava VII.a i članci 55.a, 55.b i 55.c koji glase:

»VII.a UVOZ I IZVOZ OPASNIH KEMIKALIJA

Članak 55.a

Uvoz i izvoz opasnih kemikalija obavlja se u skladu s odredbama međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona te posebnim propisima kojima su određene robe koje se uvoze i izvoze na temelju dozvola.

Članak 55.b

Uvoz i izvoz opasne kemikalije mogu obavljati pravne i fizičke osobe s odobrenjem za obavljanje te djelatnosti.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem ministra protiv kojeg nije dopuštena žalba već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 55.c

Opasne kemikalije mogu uvoziti i izvoziti pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete za promet opasnih kemikalija na veliko, a opasne kemikalije za vlastite potrebe mogu uvoziti pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete za proizvodnju ili korištenje opasnih kemikalija.

Uvoznik je obavezan prije carinjenja opasne kemikalije podnijeti graničnom sanitarnom inspektoru ministarstva zahtjev za provođenje sanitarnog nadzora nad opasnom kemikalijom iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), h), i), l), m) i n) ovoga Zakona koja se uvozi.

Carinarnica ne može obaviti carinjenje opasne kemikalije ako nije proveden postupak iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka primjenjuju se i na opasne kemikalije koje se uvoze u slobodne zone ili slobodna skladišta u Republici Hrvatskoj.

Pravilnik o uvozu i izvozu opasnih kemikalija donosi ministar.«

Članak 17.

Članci 56. i 57. brišu se.

Članak 18.

Naziv Glave IX. mijenja se i glasi: »IX. NACIONALNA STRATEGIJA KEMIJSKE SIGURNOSTI«.

Članak 59. mijenja se i glasi:

»Za učinkovito i usklađeno provođenje nacionalne politike na području kemijske sigurnosti Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti.«

Članak 19.

U članku 60. točke b) i e) brišu se.

Članak 20.

U članku 61. stavku 1. točka: »e)« briše se.

U stavku 2. točka: »b)« briše se.

Članak 21.

U članku 63. stavak 2. briše se.

Članak 22.

U članku 64. točka 2. briše se.

Dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 2. i 3.

Članak 23.

U članku 66. stavku 1. točke 1. do 6. brišu se.

Točka 14. mijenja se i glasi:

»ne osigura ili ne izmijeni ili ne dopuni Sigurnosno-tehnički list sukladno članku 29. ovoga Zakona.«

Točka 15. briše se.

Iza točke 18. dodaju se točka 18.a i 18.b koje glase:

»18.a obavlja djelatnosti iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, a ne ishodi odobrenje nadležnog tijela iz članka 43. ovoga Zakona,

18.b u propisanom roku ne obavijesti ministarstvo o početku obavljanja uslužno-posredničkih poslova iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona.«

Točka 32. mijenja se i glasi:

»obavlja uvoz ili izvoz opasne kemikalije protivno odredbama članka 55.b i 55.c ovoga Zakona.«

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kaznit će za prekršaj na mjestu počinjenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu koja obavlja registriranu djelatnost proizvodnje, prometa ili korištenja opasnih kemikalija za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Ako osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka ponovno počini istovjetni prekršaj, kaznit će se na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna.«

Članak 24.

Na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, poslovi nadzora nad uvozom opasnih kemikalija iz država članica Europske unije prenose se u unutarnji promet čiji nadzor obavlja

sanitarna inspekcija ministarstva i sanitarna inspekcija u uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za poslove zdravstva.

Članak 25.

Na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija na području Republike Hrvatske može podnijeti i pravna ili fizička osoba sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije.

Članak 26.

Na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, djelatnost proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija i uslužno-posredničke poslove s opasnim kemikalijama na području Republike Hrvatske mogu obavljati pravne i fizičke osobe sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 27.

Na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije koje podnesu zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.

Na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije, koje na području Republike Hrvatske obavljaju uslužno-posredničke poslove iz članka 42. stavka 2. Zakona o kemikalijama priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.

Dokazi iz stavka 1. i 2. ovoga članka podnose se u izvorniku na jednom od službenih jezika Europske unije te u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik.

Članak 28.

Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da prijedlog Nacionalne strategije kemijske sigurnosti podnese najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar je obvezan donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Do donošenja pravilnika iz članka 6. stavka 14. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o ispunjavanju Sigurnosno-tehničkog lista (»Narodne novine«, br. 111/06.).

Članak 31.

Pravilnik o novim tvarima (»Narodne novine«, br. 71/06.) prestaje važiti s danom 1. lipnja 2008. godine.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 2. stavka 1., 2., 3. i 5., članka 4., članka 5. stavka 1., članka 6., članka 7. i članka 10. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. lipnja 2008. godine te odredbi članka 8. stavka 2. i 3. ovoga Zakona koje stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Klasa: 541-01/08-01/02
Zagreb, 25. travnja 2008.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.